

Foto: Per Jordhøy

Prosjektet "Villreinfangsten som verdensarv" skal arbeide for å få villreinen, kulturminnene knyttet til villreinfangsten og landskapet de begge er en del av, inn på UNESCOs verdensarvliste. Dette skal gjøres ved å formidle kunnskapen om både villreinen og den spennende historien kulturminnene representerer.

Første steg på veien for å nå dette målet er å komme på Norges forslagliste (tentative liste) over hvilke områder og tema Norge ønsker å nominere til UNESCOs verdensarvliste.

Kontaktinformasjon

Post:
Villreinfangsten som verdensarv
Lesja kommune
2665 Lesja

Besøksadresse:
Lesja kommune, kommunehuset
2665 Lesja

Telefon:
61 24 41 00 (sentralbord)
61 24 41 43 (direkte)

E-post:
john.olsen@lesja.kommune.no

Hjemmeside

For mere informasjon, på/avmelding på nyhetsbrev, se våre hjemmesider:

www.villreinfangsten.no

Arbeider for et mer globalt perspektiv

Physical Map of the World, April 2005

I sitt brev til Miljøverndepartementet, tilrår Riksantikvaren at villreinfangsten blir sett i et mer globalt perspektiv. En interessant konklusjon som vi vil arbeide videre med, er Villreinfangsten som verdensarvs styre umiddelbare reaksjon (Ill: Wikipedia).

Da Riksantikvaren og Direktoratet for naturforvaltning i 2006 oversendte sitt forslag til revidert tentativ liste, skulle tre prosjekt utredes videre. Riksantikvaren har nå sendt sin endelige tilrådning. Villreinfangsten som verdensarv gis honnør for faglighet, samt et stort og grundig arbeid. Skal prosjektet lykkes, må imidlertid villreinfangsten sees i et mer globalt perspektiv.

Riksantikvaren omtaler i sin tilrådning til Miljøverndepartementet både Hydroelektrisk kraftproduksjon – prosessindustri, Samisk kulturminneområde Mortensnes og Villreinfangsten som verdensarv. Felles for alle tre er at Riksantikvaren tilrår å se de norske lokalitetene i sammenheng med tilsvarende områder andre steder i verden.

Prosjektet Villreinfangsten som verdensarv gis honnør for sin faglighet og for grunnlagsmaterialet som er fremskaffet. Riksantikvaren anerkjenner også at fenomenet jakt og fangst på så vel rein som andre store pattedyr, er underrepresentert på verdensarvlista i dag. Det vises imidlertid til UNESCOs globale strategi for å sikre en bedre balanse mellom Europa, Nord-Amerika og resten av verden. Her oppfordres vestlige land til å vurdere om deres prosjekter kan knyttes opp mot lignende prosjekter andre steder i verden, primært for å løfte frem viktige kulturminner eller naturområder i underrepresenterte områder.

Styret for prosjektet Villreinfangsten som verdensarv synes Riksantikvarens konklusjon er spennende og interessant. Vi ønsker derfor å komme i dialog med Riksantikvaren for å høre hvordan et slikt løp kan legges opp videre. En første kontakt med tanke på en videre prosess ble tatt allerede før jul.

Positiv til møte

Etter at Riksantikvarens anbefaling til Miljøverndepartementet ble drøftet av styret i november 2008, tok prosjektleder John Olsen kontakt med Riksantikvaren for å etablere en dialog, med tanke på en videre prosess i forhold til en mer global vinkling på prosjektet.

Olsen karakteriserer responsen på henvendelsen som positiv og sier at en håper på et først møte tidlig i 2009.

Organisasjon

Styre

Ordfører Per Dag Hole (styreleder),
Lesja kommune

Fylkesmann Kristin Hille Valla,
Oppland fylke

Direktør Egil Mikkelsen,
Kulturhistorisk museum,
Universitetet i Oslo

Fylkeskonservator Dagfinn
Claudius, Oppland fylkeskommune

Direktør Harald Jacobsen,
Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum

Faggruppe

Professor Reidar Andersen, Norges
tekniske- og naturvitenskaplige
universitet

Arkeolog Anitra Fossum, Vestfold
fylkeskommune

Forsker Jostein Bergstøl,
Kulturhistorisk museum,
Universitetet i Oslo

Prosjektleder

Arkeolog John Olsen,
Lesja kommune

Behov for mer bakgrunnsstoff?

Ønsker du mer bakgrunnsstoff
om prosjektet? På våre
hjemmesider www.villreinfangsten.no
vil du finne informasjon om
den faglige begrunnelsen for
arbeidet og organiseringen av
prosjektet. Der vil du også kunne
laste ned digitale utgaver av
prosjektbeskrivelsen, brosjyrer og
annet presentasjonsmaterieill som
prosjektet etter hvert vil utvikle.

Foto: Per Jordhov

Ungdommen satser på villreinen

Ungdommene som deltar på årets matmønstring i Nord-Gudbrandsdalens utgave av Ungdommens kulturmønstring (UKM) sparer ikke på innsatsen. Villrein er blitt et populært tema.

UKM er et av de tre største nasjonale kulturtiltakene for barn og unge. Gjennom små og store festivaler (kulturmønstringer) har de en enestående mulighet til å vise frem hva de driver med og treffe likesinnede.

Torsdag 22. februar 2009 gjennomførte ungdommene i Nord-Gudbrandsdalen sin tredje temakveld. Kvelden ble innledet med en presentasjon av villreinfangstens 40 000 år lange historie, før villreinbiff sto på menyen.

Gjennom kyndig veiledning av Dan Robin Leirvåg, har nå ungdommen vært gjennom både råvarekunnskap, lært om ulike måter å tilberede reinen på, samt hvilke tilbehør som passer i ulike retter. Fokus har vært på lokale råvarer og hvordan bruken av reinen kan være en del av den lokale mattradisjonen og den lokale identiteten. Leirvåg er kokk og til vanlig tilsatt på Vianvang hos Arne Brimi. Initiativet er et samarbeid mellom UKM, Arne Brimi og Villreinfangsten som verdensarv.

Utstillinga oppmontert under kulturkraft 2008 i
Oppdal (Foto: John Olsen)

Lån en utstilling

I forbindelse med Kulturkraft i Oppdal ble det laget en transportabel utstilling om villreinfangsten sin 40 000 år lange historie. Denne kan lånes av alle interesserte.

Utstillingen består av seks plansjer på 70 x 100 cm. Plansjene presenterer villreinjakta sin historie og utvikling gjennom de siste 40 000 årene. Tekstene er både på engelsk og på norsk.

De som er interesserte kan henvende seg til prosjektet på e-post: john.olsen@lesja.kommune.no for å reservere utstillingen. Utstillingen lånes ut vederlagsfritt.

Informasjon til Høyesterett

I midten på september var Høyesterett på rundreise i Oppland. Målet var å bli bedre kjent i regionen. Et av prosjektene som ble presentert var Villreinfangsten som verdensarv.

Styreleder i Villreinfangsten som verdensarv, ordfører Per Dag Hole, foresto presentasjonen den 15. september. Han la vekt på at prosjektet hadde et tungt faglig fundament. Når vi lykkes, vil dette få både viktige positive faglige konsekvenser, og samtidig bidra til opprettholdelsen av bosetningen i området. Hole understreket at kulturlandskapet er en viktig ressurs for oss som bor i disse fjellområdene, en ressurs vi må bruke, men også bevare. Tilbakemeldingene var ensidig positive.

Støtte til filmproduksjon

Villreinfangsten som verdensarv og Gudbrandsdalsmusea har inngått et samarbeid om produksjon av en film om villreinfangsten i de tre nasjonalparkene Dovrefjell-Sunddalsfjella, Rondane og Reinheimen.

Filmen vil bli ca. 10 minutter og vil bli brukt i begge institusjonenes formidling. I tillegg håper en at skolene vil se nytten av en slik produksjon. Prosjektet er finansiert med støtte fra Norsk kulturråd og Verdiskapningsprogrammet for kulturminner, i tillegg til egne midler.

Vi vurderer nå ulike produsenter sier Olsen, som håper at filmen vil være klar for visning i løpet av senhøsten i år. Vi tror filmen vil kunne ha en nytteverdi i alle de tretten involverte kommunene.

